Poziv za sudjelovanje na znanstveno-stručnom simpoziju

12. ANATOMIJA OTOKA

ŽIVJETI NA OTOCIMA – DEMOGRAFSKI IZAZOVI I LOKALNE PERSPEKTIVE

Jelsa, otok Hvar
26. – 28. rujna 2024.

Kako se živi na otocima, geografski specifičnim prostorima sa svim infrastrukturnim, društvenim i kulturološkim izazovima, tema je dvanaestog simpozija *Anatomija otoka.*

Migracije značajno i trajno mijenjaju demografsku sliku hrvatskih otoka i u svakom pogledu utječu na kvalitetu života okruženog morem. Povijest odnosa otoka, mora i kopna povijest je migracija u kojima se ogledao odnos ovisnosti ili samodostatnosti, središta i periferije i, prije svega, doživljaj izoliranosti stanovnika. Migracija je neodvojivo povezana s otočanima i otočnim načinom života. Posljednjih stotinjak godina prevladavajući demografski trend bila je depopulacija uzrokovana emigracijom. Međutim, suprotno uobičajenom poimanju hrvatskih otoka kao emigracijskih područja s kojih se odlazi na kopno, na bolje, oni su u gotovo svim razdobljima svoje povijesti bili mjesta imigracije. Nerijetko su pružali utočište različitim skupinama koje su bježale od sukoba na kopnu. Tu ulogu preuzimali su i u suvremenim ugrozama i krizama (Domovinski rat, COVID-19, potresi). Dominantni smjer migracija promijenio se tek krajem 19. stoljeća kada otoci postaju većinom emigracijska područja, što je odredilo daljnji demografski, a posljedično i socioekonomski razvoj. Noviji trendovi ukazuju i na određene promjene po pitanju migracija, a administrativno doseljavanje na nekim je otocima potpuno iskrivilo realnu migracijsku sliku.

Veličina otoka, njihova udaljenost od kopna te način i učestalost veza s kopnom i međusobno utječu na sve aspekte otočne svakodnevice: razvoj pojedinih gospodarskih grana, mogućnost školovanja i zapošljavanja, mogućnost cirkulacije otočana na posao i u škole na kopnu, dostupnost raznih oblika zdravstvene zaštite, trgovina i drugih usluga kojih nema na otoku. Mnogi će ovome dodati i kulturnu ponudu i ponudu zabave na kopnu do koje ne mogu kada bi htjeli.

Zahvaljujući suvremenim tehnologijama stanovništvo otoka je usprkos prostornoj ograničenosti i insulariziranosti već desetljećima izloženo različitim izvanotočnim utjecajima, koji mijenjaju način njihova života. Otočne zajednice postaju transnacionalni sociokulturni sustavi, drukčije kulturno povezane zajednice koje se mijenjaju s promjenom smjerova i vrsta migracija otočana, kao i s dolaskom turista i trajnijim naseljavanjem novih otočana. Istodobno, modernizacija donosi i određene negativne promjene u mentalitetu i svakodnevici otočnih zajednica. Solidarnost članova se smanjuje, spremnost na zajedničke akcije i rad za opće dobro sve je slabija, a materijalistički pogled na svijet sve izraženiji. Ipak, određene karakteristike otočnosti, posebice osjećaj pripadnosti zajednici i bliskost članova, i dalje su snažno prisutne u hrvatskim otočnim zajednicama.

Teme izlaganja:

Otočne migracije kao način života

- iseljavanje s otoka
- dnevna cirkulacija
- sezonalne demografske promjene
- demografska statistika – otočani kojih nema
- povratak na rodni otok
- novi otočani – doseljenici koji ostaju
- sezonski radnici – mogućnosti integracije i ostanka na otocima
- migranti životnih stilova
- digitalni nomadi na otocima
- unutarotočne migracije
- inovativni razvojni projekti iseljenika povratnika

Otočne zajednice

- razlike u vizijama razvoja otočnih zajednica
- virtualne zajednice iseljenih otočana i reprodukcije pripadanja
- otočna baština kao prostor pripadanja i okupljanja otočana na otocima i u dijaspori
- utjecaj suvremenih tehnologija na otočni način života

Djeca i mladi na otocima

- infrastrukturni izazovi predškolskog i školskog odgoja i obrazovanja na otocima
- izvannastavne aktivnosti djece i mladih na otocima
- sadržaji za provođenje slobodnog vremena djece i mladih na otocima
- civilno društvo i briga za specifične probleme djece i mladih na otocima
- želja za ostankom na otoku

Starenje stanovništva na otocima

- kvaliteta života starijih otočana
- utjecaj povratnika umirovljenika na kvalitetu života zajednice
- zdravstvena zaštita starijih na otocima
- formalna skrb za starije na otocima

Otočni prostori i otočno stanovništvo

- ranjivi otočni prostori
- stambene politike
- javni prostori (tržnice, mjesta okupljanja, zadruge i zadružni prostori)
- javne poljoprivredne i šumske površine, općinska zemlja
- privatno *vs.* javno vlasništvo
- turizam na otocima
- planiranje na otocima (prostorni planovi, planovi održivog razvoja otoka, planovi obalno-otočnih županija, planovi destinacija, planovi javnih poduzeća)
- klimatske promjene i lokalni odgovori

Proteklih jedanaest godina uvjerili smo se da su otoci neiscrpan izvor istraživačkih izazova i rasprava. Na simpoziju su stoga dobrodošli i prilozi iz drugih područja i sfera otočne egzistencije.

MJESTO I VRIJEME

Jelsa, Svečana dvorana u zgradi Općine, četvrtak 26. rujna 2024. – subota 28. rujna 2024.

KOTIZACIJA

Kotizacija po osobi iznosi 60 eura, za studente 40 eura. U kotizaciju je uključena knjižica sažetaka, izlet te završna večera. Troškove prijevoza i smještaja sudionici snose sami. Članovi udruge „Anatomija otoka – centar za istraživanje i razvoj" ostvaruju 20 % popusta na kotizaciju.

Ulaz na simpozij slobodan je za zainteresirano stanovništvo otoka Hvara. Jelšani, svi Hvarani i otočani s ostalih otoka su i više nego dobrodošli na simpoziju. Vaše sudjelovanje nam je dragocjeno.

SLANJE PRIJAVE

Prijave na hrvatskom i engleskom jeziku pošaljite elektroničkom poštom na adresu

info@anatomija-otoka.com

Rok za prijavu: 15. srpnja 2024.

JEZICI

Službeni jezici simpozija su hrvatski i engleski. Organizator skupa osigurat će simultano prevođenje.

PRIJEDLOG IZLAGANJA

- Ime i prezime izlagača/ izlagačice
- Ime institucije
- Internetska stranica (osobna ili institucije)
- Broj telefona/mobitela
- E-pošta
- Vrsta izlaganja (individualna, panel)
- Naslov
- Potrebna tehnička oprema (PC ili Mac, projektor, audio)
- Jezik izlaganja
- Sažetak izlaganja na hrvatskom i engleskom jeziku (do 300 riječi)
- Kratki životopis na hrvatskom i engleskom jeziku (do 100 riječi)

POJEDINAČNA IZLAGANJA

Pojedinačna izlaganja bit će uklopljena u tematski povezane sesije. Izlaganja će trajati 20 minuta nakon čega slijedi rasprava od 10 minuta.

PANELI

Ohrabrujemo prijave izlaganja tematski povezanih u panele. Za pojedinačni panel predviđeno je trajanje do sat i pol vremena u okviru čega bi moglo izlagati troje do petero izlagača uz raspravu.

ZNANSTVENI ODBOR

dr. sc. Marina Blagaić Bergman, Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb

dr. sc. Anica Čuka, Odjel za geografiju Sveučilišta u Zadru

dr. sc. Sanja Klempić Bogadi, Institut za istraživanje migracija, Zagreb

dr. sc. Agnès Michelot, UMR CNRS Littoral Environment Society, Sveučilište La Rochelle, Francuska

dr. sc. Iva Niemčić, Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb

dr. sc. Ana Perinić Lewis, Institut za istraživanje migracija, Zagreb

dr. sc. Sonja Podgorelec, Institut za istraživanje migracija, Zagreb

dr. sc. Beate M.W. Ratter, Institut za geografiju, Sveučilište Hamburg, Njemačka

dr. sc. Owe Ronström, Department of Cultural Anthropology and Ethnology, Sveučilište Uppsala, Švedska

dr. sc. Marie-Ange Schellekens-Gaiffe, UMR CNRS Littoral Environment Society, Sveučilište La Rochelle, Francuska

dr. sc. Peter Simonič, Odjel za etnologiju i kulturnu antropologiju, Filozofski fakultet, Sveučilište u Ljubljani, Slovenija

dr. sc. Nenad Starc, Ekonomski institut, Zagreb

ORGANIZATOR

Udruga Anatomija otoka – Centar za istraživanje i razvoj
www.anatomija-otoka.hr

SUORGANIZATORI

Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb, www.ief.hr

Odjel za etnologiju i antropologiju Sveučilišta u Zadru, www.unizd.hr/etnologijaiantropologija

Institut za istraživanje migracija, Zagreb, www.imin.hr

Lokalna akcijska grupa, LAG Škoji, Hvar, www.lag-skoji.hr

Lokalna akcijska skupina u ribarstvu - FLAG ŠKOJI, www.flag-skoji.hr

Općina Jelsa, www.jelsa.hr

Turistička zajednica općine Jelsa, www.visitjelsa.hr

Muzej općine Jelsa, www.muzejopcinejelsa.hr

Općinska knjižnica i čitaonica Jelsa, www.library.foi.hr/lib/38

Javna ustanova Agencija za upravljanje Starogradskim poljem, www.starogradsko-polje.com

Srednja škola Hvar, www.ss-hvar.skole.hr

ORGANIZACIJSKI ODBOR

dr. sc. Danijela Birt Katić, Odjel za etnologiju i antropologiju Sveučilišta u Zadru

dr. sc. Marina Blagaić Bergman, Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb

Antonio Buj, Turistička zajednica Općine Jelsa

Marija Marijan, MA, Turistička zajednica Općine Jelsa

Tarita Mašković, BA, Dječji vrtić Biser Lastova

dr. sc. Iva Niemčić, Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb

dr. sc. Tomislav Oroz, Odjel za etnologiju i antropologiju Sveučilišta u Zadru

dr. sc. Ana Perinić Lewis, Institut za istraživanje migracija, Zagreb

Josipa Slaviček, dipl. ing., Anatomija otoka – centar za istraživanje i razvoj, Hvar